WIKIPEDIA

Baskijski jezik

Ovaj članak ili neki od njegovih odlomaka nije dovoljno potkrijepljen izvorima (literatura, veb-sajtovi ili drugi izvori). Ako se pravilno ne potkrijepe pouzdanim izvorima, sporne rečenice i navodi mogli bi biti izbrisani. Pomozite Wikipediji tako što ćete navesti validne izvore putem referenci te nakon toga možete ukloniti ovaj šablon.

Područje Baskije i rasprostranjenosz baskijskog jezika

Baskijski jezik	
Eusakara	
Države govorenja	Španija Francuska
Regije govorenja	Evropa
Broj govornika	maternji jezik: 665 700
Jezička porodica	nema
Službeni status	
Služben u	autonomna oblast Baskija ,Španija, Francuska
Regulatori	Kraljevska akademija baskijskog jezika (Euskaltzaindia)
Jezički kod	
ISO 639-1	eu
ISO 639-2	baq
ISO 639-3	eu (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=eu)
Također pogledajte: Jezik | Spisak jezika	

Baskijski jezik (baskijski: *Euskara*) jest izolirani jezik, koji ne pripada nijednoj jezičkoj porodici. To je glavni razlog zašto se razlikuje od ostalih jeziku u svijetu. Oblasti upotrebe su Baskija tj. u dijelovima Španije i Francuske. Standardizirana forma ovog jezika naziva se Batua, koja je donijeta na koncu 20. vijeka. Osim standardne verzije, baskijski jezik čini i 6 dijalekata. Precizne granice dijalekata ne poštuju politčke granice.

Sadržaj

Porijeklo imena jezika

U baskijskom jeziku koristi se naziv *Euskara* za ime jezika. U francuskom jeziku baskijski je uglavnom nazivan *basque*, a moderniji naziv je *euskara*. U španskom jeziku postoji više naziva za baskijski – *el vasco*, *la lengua vasca* ili *el euskera*. Oba termna – *vasco* i *basque* - vode porijeklo od iz latinskog izraza *vascones*, koji je izveden iz grčke riječi ουασκωνους (*ouaskōnous*). Termin *Vascuence* izveden je od latinskog *vasconĭce*, a koristio se u dokumentima nastalim u 14. vijeku.

Službeni status

Baskijski jezik je prvi službeni jezik u autonomnoj zajednici Baskiji i dijela oblasti Navarre. U Španiji je danas priznat kao manjinski jezik, ali kroz historiju, pogotovo u doba generala Franka, doživljavao je velike napade. U Francuskoj ni danas nije priznat.

Historija

Ovaj odlomak **potrebno je proširiti**.

Dijalekti

Ovaj odlomak **potrebno je proširiti**.

Strane riječi

Ovaj odlomak **potrebno je proširiti**.

Osnovne fraze

- Bai – Da
- Ez – Ne
- Kaixo! – Zdravo!
- Agur! / Aio! – Doviđenja!
- Ikusi arte! – Vidimo se!
- Eskerrik asko! – Hvala!
- Egun on – Dobro jutro, dobar dan
- Egun on, bai – Odzdrav na Egun on
- Arratsalde on – Dobro veče
- Gabon – Laku noć
- Mesedez – Molim
- Barkatu – Izvini te (ako želimo nešto pitati)
- Barkatu – Izvinjavam se
- Aizu! – Slušaj! (neformalna forma, sl. kao "čuj!" u razgovornom bosanskom jeziku)
- Kafe hutsa nahi nuke – Mogu dobiti kafu?
- Kafe ebakia nahi nuke – Mogu li dobiti *macchiato*?
- Kafesnea nahi nuke – Mogu li dobiti café latte?
- Garagardoa nahi nuke – Mogu li dobiti pivo?

- Komunak – Toalet
- Non dago komuna? – Gdje je toalet?
- Non dago tren-geltokia? – Gdje je željeznička stanica?
- Non dago autobus-geltokia? – Gdje je autobusna stanica?
- Ba al da hotelik hemen inguruan? – Da li je u blizini hotel?
- Zorionak – Sretan praznik!
- Zer moduz? – Kako si?

Brojevi

Baskijski brojni sistem sačinjen je na bazi broja 20, što nije često za evropske jezike. Takav brojni sistem ima, npr, čečenski jezik. Ovaj sistem djelomično koristi i francuski jezik (*quatre-vingt dix* = 4 puta 20 + 10 = 90). Na američkom kontinentu ovakav brojni sistem koristile su Maje.

- 1 – bat
- 2 – bi
- 3 – hiru
- 4 – lau
- 5 – bost
- 6 – sei
- 7 – zazpi
- 8 – zortzi
- 9 – bederatzi
- 10 – hamar
- 11 – hamaika
- 12 – hamabi
- 13 – hamahiru
- 14 – hamalau
- 15 – hamabost
- 16 – hamasei
- 17 – hamazazpi
- 18 – hemezortzi
- 19 – hemeretzi
- 20 – hogei
- 21 – hogeita bat
- 22 – hogeita bi
- 23 – hogeita hiru
- 30 – hogeita hamar (hogei-ta-hamar = 20 i 10 = 20 + 10)
- 31 – hogeita hamaika (hogei-ta-hamaika = 20 i 11 = 20 + 11)
- 40 – berrogei (ber-hogei = 2 puta 20 = 2 × 20)
- 50 – berrogeita hamar (ber-hogei-ta-hamar = 2 puta 20 i 10 = 2 × 20 + 10)
- 60 – hirurogei (hirur-hogei = 3 puta 20 = 3 × 20)
- 70 – hirurogeita hamar (hirur-hogei-ta-hamar = 3 puta 20 i 10 = 3 × 20 + 10)
- 80 – laurogei (laur-hogei = 4 puta 20 = 4 × 20)
- 90 – laurogeita hamar (laur-hogei-ta-hamar = 4 puta 20 i 10 = 4 × 20 + 10)
- 100 – ehun

- 200 – berrehun
- 300 – hirurehun
- 1000 – mila
- 2000 – bi mila
- 1 000 000 – milioi bat

- erdi - pola
- gutxiago - manje
- gehiago – više

Također pogledajte

- Baski

Commons ima datoteke na temu: **Baskijski jezik (https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Basque_language?uselang=bs)**

Preuzeto iz "https://bs.wikipedia.org/w/index.php?title=Baskijski_jezik&oldid=3047435"